

ANKARA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ
FAKÜLTESİ SOSYAL HİZMET BÖLÜMÜ

SHB 305 AİLELERLE SOSYAL HİZMET

Doç. Dr. Melahat DEMİRBİLEK

● TANIŞMA VE DERS İÇERİĞİNİN PAYLAŞILMASI

AİLE TANIMI

- Aile her kültürde bulunan sosyal bir kurum (Zastrow, 2014, s.256) olmakla birlikte ailenin evrensel bir tanımını yapmak zordur. En genel tanımıyla aile biyolojik ilişkilerle insan neslinin devamını sağlayan, toplumsallaşmanın ilk yaşandığı, ilişkilerin belli kurallara bağlandığı, maddi manevi zenginlikleri sonraki kuşaklara aktaran, biyolojik, psikolojik, ekonomik, hukuksal vb. yönleri bulunan toplumsal bir birimdir (Zeybekoğlu Dündar, 2016, s.40).

- Ancak bu tanımların tüm aile biçimlerini içerdiğini ifade etmek kolay değildir. Çünkü farklı kültürlerde farklı aile yapıları görülmektedir (Zastrow, 2014, s. 256).

- Aile ile ilgili tanımlar incelendiğinde toplumlar arasında farklılıklar olmakla birlikte seçme şanssı olmadan bireyin parçası olduğu, kan veya evlat edinme, biyolojik ve psikolojik bağlarla birbirine bağlanmış, çeşitli rolleri ve sorumlulukları paylaşan, üyelerinin iletişim halinde olduğu; birbirlerinin cinsel, psikolojik, sosyal, kültürel ve ekonomik ihtiyaçlarını karşılayan bir kurum olma özelliği öne çıkmaktadır (Baran ve Yurteri Tiryaki, 2016, s.3).

EVLİLİK

- Aile denildiğinde ilk akla gelen kavramlardan biri de evliliğdir.
- Evlilik iki yetişkin bireyin birbirleri üzerinde cinsellik kullanım haklarına sahip olmalarını sağlayan sözleşme sonucu oluşan birlikteliktir (Zeybekoğlu Dünder, 2016, s.41).

- Evlilik te aile gibi evrensel bir kurumdur.
- Her toplum/kültür kimlerin birbirleriyle evlenebileceklerini; çiftlerin hak, ödev ve yetkilerini ayrı ayrı belirlemiştir. İnsanlar ekonomik ihtiyaçlar, çocuk arzusu ve sevgi dürtüsünden dolayı evliliğe yönelirler (Zeybekoğlu Dünder, 2016, s.42).

Akrabalık

- Akrabalık; evlilik ya da soy bağı aracılığı ile oluşturulan ilişkilerin sonucunda belirli yükümlülükleri, değerleri ve statüleri içeren bir toplumsal sistemdir (Zeybekoğlu Dündar, 2016, s.43).
- Akrabalık bireylerin sosyal ilişkilerinin gerçekleştiği, kan bağı veya soy sop ilişkilerine dayalı bir sistemdir (Demez, 2016, s.101).

- Özetle akrabalığın oluşmasında iki etken belirleyici olmaktadır. Bunlar;
- A) Kan bağı
- B) Toplumsal anlaşma (evlilik) bağıdır (Zeybekoğlu DüNDAR, 2016, s.43).

KAYNAKLAR

- Baran, G. Ve Yurteri Tiryaki, A. (2016). Aile Yaşam Döngüsü. (Ed.) Gülen Baran. Aile Yaşam dinamiği içinde. 1. Basım. Ankara: Pelikan Yayıncılık. 3-32.
- Demez, G. (2016). Toplumsal Etkileşim ve Dayanışma Biçimi Olarak Akrabalık ve Yakın İlişkiler. (Ed.) Nurşen Adak. Değişen Toplumda Değişen Aile Sosyolojik Tartışmalar içinde. 2. Baskı. Ankara: Siyasal Kitabevi.93-113.
- Zastrow, C. (2014). Sosyal Hizmete Giriş. (Çev. Ed.) Durdu Baran Çiftçi. 2. Baskı. Ankara: Nika Yayınevi.
- Zeybekoğlu DüNDAR, Ö. (2016). Değişen ve Değiş(e)meyen Yönleriyle Aile: Yapısı, Türleri, İşlevleri. (Ed.) Nurşen Adak. Değişen Toplumda Değişen Aile Sosyolojik Tartışmalar içinde. 2. Baskı. Ankara: Siyasal Kitabevi.39-64.